

**POVINNÉ TESTOVÁNÍ
ZAMĚSTNANCŮ A DALŠÍ
ANTICOVIDOVÁ OPATŘENÍ**

NA STRANĚ 3

**ÚPRAVA ODPOČTU DPH
U PRONAJÍMANÉ NEMOVITOSTI
URČENÉ PRO BYDLENÍ**

NA STRANĚ 4

**VYMEZENÍ PŘEDMĚTU PODNIKÁNÍ
V ZAKLADATELSKÉM PRÁVNÍM
JEDNÁNÍ**

NA STRANĚ 5

ÚVODNÍK



BDO

PF
2022

Vážení čtenáři,
blíží se konec kalendářního roku a to bývá vhodný okamžik pro rekapitulaci, co nám přinesl.

Nebyl to rok jednoduchý, pevně doufám, že po tak náročných dvou letech se ten nový bude blížit normálu. Moc děkuji všem, kteří pomáhali druhým s jeho zvládnutím.

Na druhé straně, každé vystoupení z rutiny či ze zóny komfortu je i příležitostí podívat se na svou práci, podnikání i své běžné činnosti s nadhledem, umožňuje hledat nové cesty a přemýšlet, jak nově nastalou situaci zvládnout a ideálně, pokud možno, i využít ve svůj prospěch. Některé firmy to měly s ohledem na svůj obor podnikání snazší, jiné byly zasaženy více.

Podobně, jako v dobách ekonomického poklesu či hospodářské krize, se se situací lépe vypořádaly firmy zdravé a stabilní. Pro ostatní to byla náročnější zkouška, která vyzdvihla i drobné problémy a umožnila jim tak věnovat svou pozornost, aby byly v budoucnu odolnější.

Mnoho firem zjistilo, že i to, co si dříve neuměly v praxi představit, může být funkční. Typickým příkladem je využití moderních nástrojů pro týmovou práci a komunikaci na dálku. Věřím, že i tato zkušenost pomůže dalšímu rozvoji inovací, přijetí digitalizace v širším slova smyslu a dalším způsobům, jak pracovat efektivně.

I v následujícím roce tu budeme s vámi, budeme připraveni vás podpořit a prostřednictvím našich znalostí a zkušeností vám pomáhat v oblastech, kterým rozumíme nejlépe. Nadále vás budeme informovat o novinkách a změnách, které se dotýkají vašeho byznysu, poskytovat vám praktické výklady a doporučení, sdílet s vámi své zkušenosti a příklady nejlepší praxe.

Přeji nám všem, ať je budoucí rok ve znamení stability, optimismu a úspěchu, držme si palce, pomáhejme si.

Krásné prožití vánočních svátků, mnoho štěstí a splněných snů v roce 2022.

Miroslav Janděčka
Managing Partner

OBSAH

- ▶ Změny v daních a účetnictví pro rok 2021, aneb na co dát pozor před zpracováním účetní závěrky
- ▶ Povinné testování zaměstnanců a další anticovidová opatření
- ▶ Úprava odpočtu DPH u pronajímané nemovitosti určené pro bydlení
- ▶ Vymezení předmětu podnikání v zakladatelském právním jednání
- ▶ Důležitá změna v harmonogramu přijetí nové právní úpravy ochrany oznamovatelů
- ▶ „Oživení“ kompenzačního bonusu

BDO V ČESKU

- ▶ Audit, daně, účetnictví & mzdové poradenství, právo, IT a znalectví
- ▶ Více než 450 odborníků
- ▶ 58 certifikovaných daňových poradců, 35 certifikovaných auditorů, 5 certifikovaných znaleckých expertů
- ▶ 6 kanceláří v České republice

ZMĚNY V DANÍCH A ÚČETNICTVÍ PRO ROK 2021, ANEB NA CO DÁT POZOR PŘED ZPRACOVÁNÍM ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Rok 2021 byl chudý na novely daňových a účetních předpisů. Některé změny provedené v roce 2020 však budeme letos aplikovat poprvé. V tomto článku vás s některými změnami podrobněji seznámíme:

Dlouhodobý majetek

Jednou ze změn, kterou pro rok 2021 přinesl daňový balíček schválený těsně před koncem roku 2020, je **navýšení hranice vstupní ceny pro zařazení dlouhodobého majetku pro účely zákona o daních z příjmů, a to z původních 40 000 Kč na 80 000 Kč**. Použití tohoto ustanovení platí pro veškerý pořízený hmotný majetek a všechna technická zhodnocení dokončená a uvedená do stavu způsobilého obvyklému užívání od zdaňovacího období 2021. Nicméně, změnu bylo možné použít i pro majetky pořízené a technická zhodnocení dokončená od 1. ledna 2020. Využití této změny pro rok 2020 byla možnost, nikoli nutnost. Záleželo tedy na rozhodnutí poplatníka.

Tato změna je ryze daňová a nezakládá automaticky důvod pro změnu limitu dlouhodobého majetku v účetnictví. V případě, že účetní jednotka upraví interní pravidla pro klasifikaci majetku (a limit navýší dle ZDP), je potřeba nadále posuzovat, zda „drobný majetek“ účtovaný do nákladů výrazně neovlivní výsledek hospodaření a zda zůstává naplněn požadavek na věrné a poctivé zobrazení. V opačném případě je třeba náklady časově rozlišovat.

Dále se **pro účely zákona o daních z příjmů zcela ruší kategorie nehmotného majetku** - termín „nehmotný majetek“ se ze zákona zcela odstraňuje. I tato změna je ryze daňová, v účetních předpisech nám nehmotný majetek zůstává beze změny. Zrušení kategorie nehmotného majetku v daních neznamená, že účetní jednotky mohou dát do nákladů jakoukoliv částku. Vždy je nutno respektovat účetní pravidla a zásady. Položky, které by významně zkreslovaly výsledek hospodaření, je tedy nutné časově rozlišovat.

Dle přechodných ustanovení se na nehmotný majetek pořízený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona použije nadále staré znění, a to včetně technických zhodnocení tohoto majetku. Stejně jako u hmotného majetku bylo možné použít ustanovení o zrušení nehmotného majetku již pro majetky pořízené v období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020. Zde opět záleželo na rozhodnutí poplatníka.

Mimořádné odpisy

Další novinkou jsou mimořádné daňové odpisy pro majetky zařazené do 1. a 2. odpisové skupiny (§ 30a). **Možnost využití mimořádných odpisů platí pro majetky pořízené v období od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2021**. Majetky pořízené v tomto období a zařazené do těchto kategorií lze odepisovat následujícím způsobem:

1. OS = rovnoměrný měsíční odpis po dobu 12 měsíců do 100 % vstupní ceny;
2. OS = rovnoměrný měsíční odpis, prvních 12 měsíců do 60 % vstupní ceny, dalších 12 měsíců do 40 % vstupní ceny.

Odpisy je nutné stanovit s přesností na měsíce, nikoliv roky. Shodná délka půjčky uplatnit u stejně vymezeného majetku i u minimální doby finančního leasingu (12, resp. 24 měsíců).

Interpretace Národní účetní rady (NÚR)

Rádi bychom upozornili na interpretaci NÚR I-42 **týkající se kurzových rozdílů u pohledávek v cizí měně krytých opravnou položkou**. Tato interpretace byla schválena již na podzim roku 2020, nicméně stále vyvolává diskuze mezi odborníky, kteří na ni mají odlišné názory.

I-42 říká, že kurzový rozdíl u cizoměnové pohledávky vzniká pouze z hodnoty pohledávky snížené o související opravnou položku (vyjádřenou v cizí měně), tj. z netto hodnoty pohledávky, která je vyjádřením očekávaného budoucího peněžního toku. Účetně tato operace nemá vliv na výši výsledku hospodaření, nicméně v případě tvorby účetních opravných položek (nikoliv daňových dle zákona o rezervách) použití této interpretace ovlivní základ daně.

Obdobný závěr je přijat i v interpretaci I-43, která se zabývá poskytnutými zálohami v cizí měně. Podle této interpretace by se zálohy poskytnuté v cizí měně neměly k rozvahovému dni přepočítávat vůbec, neboť se jedná o již vynaloženou částku. Smyslem kurzového přepočtu je to, že v souvislosti s cizoměnovými transakcemi je účetní jednotka vystavena kurzovému riziku, pokud je účtování cizoměnové transakce spojeno s budoucí peněžní platbou. V případě zaplacených záloh se jedná o již zaplacené finanční prostředky, které byly vydány, a tudíž nemá smysl je přepočítávat.

Interpretace NÚR nejsou právně závazné, jedná se pouze o jakási doporučení skupiny odborníků. Finanční správa se se zněním interpretace plně neztotožňuje a uvádí, že pokud chce daňový poplatník postupovat v souladu s touto interpretací, musí tento postup řádně zdůvodnit, a to právě odkazem na věrný a poctivý obraz účetní závěrky. Budete-li chtít v praxi využít postup doporučený interpretacemi, je třeba jej dobře odůvodnit a především, vzhledem k tomu, že dochází ke změně účetních metod, je třeba takto i postupovat systematicky u všech položek a do budoucna konzistentně.

Jak bylo uvedeno výše, interpretace se nesetkaly s úplným souhlasem státní správy, která se k nim staví rezervovaně. Naopak zástupci účetní odborné veřejnosti a především auditoři s texty interpretací souhlasí a k použití je doporučují. Pokud však bude účetní jednotka postupovat „po staru“ a tedy všechny položky v cizí měně dále přepočítávat, nehrozí žádné nebezpečí daňového doměruku.

Jakub Klíma, Tomáš Klíma
jakub.klima@bdo.cz, tomas.klima@bdo.cz

PŘELOMOVÉ ROZHODNUTÍ SOUDU EU:
Část zákona o DPH je v rozporu s unijním právem a diskriminuje české firmy

VÍCE INFORMACÍ

POVINNÉ TESTOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ A DALŠÍ ANTICOVIDOVÁ OPATŘENÍ

Od 29.11.2021 se kvůli zhoršující se epidemiologické situaci znovu zavádí povinnost zaměstnavatelů testovat své zaměstnance. Stejná povinnost se vztahuje i na OSVČ. Frekvence testování je alespoň jednou týdně a pokud není zaměstnanec v den testování přítomen na pracovišti, musí být otestován v den svého příchodu na pracoviště.

Výjimka z povinnosti se testovat platí pro:

- ▶ zaměstnance a OSVČ, kteří se na pracovišti nesetkávají se třetími osobami s výjimkou osob ve společné domácnosti;
- ▶ osoby očkované proti onemocnění covid v případě, že uplynulo alespoň 14 dní od dokončení očkovacího schématu (očkování se prokazuje certifikátem o očkování);
- ▶ zaměstnance a OSVČ, kteří v posledních 180 dnech prodělali covid (prokáže se záznamem v Informačním systému infekčních nemocí);
- ▶ zaměstnance a OSVČ, kteří podstoupili v posledních 7 dnech PCR test na covid s negativním výsledkem (prokáže se potvrzením poskytovatele zdravotních služeb);
- ▶ zaměstnance a OSVČ, kteří podstoupili v posledních 7 dnech rychlý antigenní test na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2, který provedl zdravotnický pracovník, s negativním výsledkem (prokáže se potvrzením poskytovatele zdravotních služeb);
- ▶ zaměstnance a OSVČ pracující na home office.

V situaci, kdy zaměstnanec odmítne test, má zaměstnavatel následující povinnosti:

- 1) ohlásit tuto skutečnost místně příslušné hygienické stanici;
- 2) vpustit zaměstnance do provozu jedině s ochranou dýchacích cest s účinností alespoň 94 %;
- 3) dbát na zachování odstupu tohoto zaměstnance od ostatních alespoň 1,5 m;
- 4) zajistit pro netestovaného zaměstnance oddělené stravování od ostatních osob;
- 5) přijmout taková organizační opatření, aby se v maximální možné míře omezilo setkávání netestovaného zaměstnance s ostatními osobami na pracovišti.

Dotazování zaměstnanců na očkování / prodělání nemoci / předchozí testování

Zaměstnavatel se zaměstnanců nemusí dotazovat, zda jsou očkováni, prodělali covid, nebo již byli testováni u poskytovatele zdravotních služeb. Stačí, pokud vydá pokyn k podstoupení testu s tím, že tento pokyn se netýká těch zaměstnanců, kteří jsou uvedeni ve výjimkách výše. Pak je na každém zaměstnanci, zda dobrovolně předloží některý z dokladů prokazujících, že se na něj vztahuje výjimka z testování, nebo zda tuto informaci nechce sdělovat a podstoupí test.

V případě pozitivního testu u zaměstnance musí zaměstnavatel:

- 1) zajistit, aby pozitivně testovaný zaměstnanec bezodkladně opustil pracoviště;
- 2) zaměstnanci vyplatit náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku z titulu překážky na straně zaměstnavatele za dobu mezi pozitivním výsledkem samotestů do výsledku konfirmačního PCR testu, kdy zaměstnanec není vpuštěn na pracoviště a kdy nedochází k výkonu práce (tedy za předpokladu, že se zaměstnavatel nedohodne se zaměstnancem na práci z domova, nebo na čerpání dovolené).

Pozitivně testovanému zaměstnanci se nařizuje:

- 1) bezodkladně opustit pracoviště a uvědomit zaměstnavatele o plánované nepřítomnosti;
- 2) bezodkladně uvědomit buď závodního lékaře (pokud to uložil zaměstnavatel), nebo svého praktického lékaře: není-li to možné (např. z důvodu nemoci lékaře), pak jakéhokoliv jiného lékaře či hygienu;
- 3) bezodkladně se podrobit konfirmačnímu vyšetření na základě žádanky od lékaře.

Zaměstnavateli, který testuje své zaměstnance, i osobám samostatně výdělečně činným se zároveň nařizuje vést pro kontrolní účely evidenci provedených testů s uvedením informace o datu testování a jméne testované osoby.

Zaměstnavatel i OSVČ mohou podobně jako na jaře získat finanční kompenzaci za prováděné testy, a to ve výši 60 Kč za jeden samotest. Příspěvek budou vyplácet zdravotní pojišťovny, a to maximálně v částce 240 Kč vč. DPH měsíčně (nejvíce 4 testy za jeden kalendářní měsíc) na nákup testů uvedených buď v seznamu antigenních testů povolených SÚKL zakoupených po 1. 1. 2021, nebo na testy uvedené v seznamu antigenních testů, pro které MZ ČR vydalo výjimku pro laické použití a které byly zakoupeny v období 1. 1. 2021 – 31. 7. 2021. O příspěvek na testy bude možné žádat až od 17. ledna 2022, a to prostřednictvím společných webových stránek zdravotních pojišťoven samotesty covid. cz. Žádosti o příspěvek bude možné podat zpětně za předchozí měsíc s výjimkou testů z listopadu 2021. U těch bude možné podat žádost také až v lednu 2022 po spuštění aplikace na výše uvedených webových stránkách.

Zaměstnavatel má možnost požadovat testování i očkovaných zaměstnanců, a to například formou zahrnutí této povinnosti do vnitřního předpisu. Vzhledem k aktuálním vědeckým poznatkům je tento postup rozumný. Zaměstnavatel však v tomto případě nemá nárok na příspěvek za prováděný test, protože tento postup není zakotven mezi povinnostmi stanovenými mimořádným opatřením.

Kromě výše uvedeného příspěvku na samotesty a běžícího dotačního programu Antivirus poslanci schválili další kompenzace na podporu osob zasažených covidem. Dne 1. 12. 2021 prošel vládní návrh krizového ošetrového, příspěvku k náhradě mzdy v době karantény - tzv. izolačka a kompenzačního bonusu. Tyto tři návrhy ještě musí projít Senátem a podpisem prezidenta, jejich vyhlášení ve Sbírce zákonů tak můžeme očekávat v druhé polovině prosince.

Mimořádný příspěvek zaměstnanci při nařízené karanténě, tzv. izolačka
Původní vládní návrh tzv. izolačky, kterou zaměstnanci dostávají vedle náhrady mzdy po dobu nařízené karantény, byl poslanci časově omezen datem 28. 2. 2022 (namísto původní platnosti do 30. 6. 2022) a zároveň byl časově zúžen okruh zaměstnanců, kterým náleží. Izolačka se bude vyplácet pouze těm zaměstnancům, kterým byla karanténa nařízena po 30. 11. 2021 (namísto 30. 10. 2021) a u nichž bude karanténa trvat k datu účinnosti zákona, tedy k datu jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů (pravděpodobně druhá polovina prosince 2021). Stejně jako v minulosti bude izolačku vyplácet zaměstnavatel, který si pak o příslušnou částku poníží platbu pojistného na sociální zabezpečení. Tento příspěvek má motivovat zaměstnance, aby se nevyhýbali karanténě po setkání s nakaženým z důvodu obavy o ztrátu výdělku a nemoc tak dál nešířili. Do částky hrubé mzdy cca 35.000 Kč měsíčně zůstane zaměstnanci díky izolačce zachován čistý příjem i po dobu karantény, zaměstnanci s vyššími příjmy pak dostanou příspěvek 370 Kč denně.

Krizové ošetřovné

Poslanci schválili také obnovení tzv. krizového ošetřovného ve výši 80 % denního vyměřovacího základu (namísto běžných 60 %) po celou dobu uzavření školy nebo třídy, nebo při nařízení individuální karantény dítěti. Nové krizové ošetřovné bude činit minimálně 400 Kč denně a bude ho možné vyplácet zpětně od data 1. 11. 2021. Stejně jako u tzv. izolačky, i zde je časově omezeno poskytování krizového ošetřovného do konce února 2022. Pozměňovacím návrhem byl rozšířen okruh osob, které mohou krizové ošetřovné čerpat. O děti do 10 let věku tak budou moci pečovat i jeho další příbuzní, byť s ním nežijí v jedné společné domácnosti a to za předpokladu, že se jedná o řádně nemocensky pojištěné zaměstnance.

Kompenzační bonus

Posledním ze schválených návrhů je kompenzační bonus 2022. Tomu se podrobněji věnuje článek na konci newsletteru.

Další vývoj covidových opatření i podpory ze strany států můžete sledovat na našich [stránkách](#), kde jsou informace pravidelně aktualizovány.

Jana Heranová
jana.heranova@bdo.cz

ÚPRAVA ODPOČTU DPH U PRONAJÍMANÉ NEMOVITOSTI URČENÉ PRO BYDLENÍ

Od 1. 1. 2021 platí, že u nájmu vybraných nemovitostí nelze uplatnit režim zdanění. Tato situace povede často k povinnému vrácení části uplatněných odpočtů DPH. Poprvé tato povinnost vznikne již za poslední zdaňovací období roku 2021!

Novelou k 1. 4. 2019 se do zákona o DPH dostalo ustanovení omezující možnosti uplatnění daně u nájmu vyjmenovaných nemovitostí. Toto ustanovení mělo posunutou účinnost k 1. 1. 2021.

Od počátku tohoto roku se již pronajímatel nemůže rozhodnout, že se u nájmu jinému plátcovi pro účely uskutečňování jeho ekonomické činnosti uplatní daň u následujících nemovitostí:

- stavby rodinného domu podle právních předpisů upravovaných katastrem nemovitostí,
- obytného prostoru,
- jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
- stavby, v níž je alespoň 60 % podlahové plochy této stavby, nebo části stavby, je-li pronajímána tato část, tvořeno obytným prostorem,
- pozemku, jehož součástí je stavba rodinného domu, obytný prostor

nebo stavba podle písmene d), s níž je tento pozemek pronajímán, f) práva stavby, jehož součástí je stavba rodinného domu, nebo stavba podle písmene d), s níž je právo stavby pronajímáno.

Pojmem obytný prostor se pro účely DPH rozumí byt nebo jiný soubor místností, popřípadě jednotlivá obytná místnost, která svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením odpovídá požadavkům na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určena.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nájem nemovitosti, která je zapsaná jako byt v katastru nemovitostí, se již nedá zdaňovat, a to ani v případě, že nájemce je např. právní kancelář (plátce), která si prostor přizpůsobila pro své podnikání. Obdobně to platí i pro různé vily, kde jsou sice místnosti pro podnikání, ale v katastru je vila zapsaná jako rodinný dům. Od roku 2021 se jedná u pronajímatele o činnost, která je osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.

Jisté pochybnosti panují u nemovitostí nebo jejich částí, u kterých se pouze formálně neprovedla rekolaudace, ale svým uspořádáním již nemohou prokazatelně sloužit pro bydlení. Jako příklad můžeme uvést sklepní prostory v pronajímaném bytovém domě, které slouží jako sklad vína.

Jedná se o velkou nepříjemnost především u výše uvedených nemovitostí, u kterých:

- byl uplatněn odpočet DPH při pořízení po 1. 1. 2012 a/nebo
- byl uplatněn odpočet DPH u technického zhodnocení provedeném po 1. 1. 2012.

V DPH platí, že v případě změny režimu, tj. ze zdaňování na osvobození, je nutné u majetku provádět úpravu odpočtu DPH každý rok do konce lhůty pro úpravu odpočtu. U nemovitostí a jejich technických zhodnocení je tato lhůta 10 let. Takže v případě pořízení nemovitosti, příp. uskutečnění technického zhodnocení v roce 2012, tato lhůta končí právě v roce 2021. Úprava se provádí vždy ve výši 1/10 v posledním zdaňovacím období daného roku.

Příklad:

V roce 2012 jste provedli technické zhodnocení bytu ve výši 1 mil. Kč. Byt sloužil a nadále slouží k účelu nájmu kancelářských prostor pro designérskou agenturu (plátce). V rámci tuzemského režimu přenesení daňové povinnosti jste si uplatnili odpočet ve výši 140 tis. Kč. Do konce roku 2020 byla uplatňovaná daň pro tento nájem. Jelikož od roku 2021 musí být tento nájem osvobozen a rok 2021 se nachází ještě ve lhůtě pro úpravu odpočtu pro toto technické zhodnocení, máte povinnost vrátit 1/10 ze 140 tis. Kč, tj. 14 tis. Kč, v posledním zdaňovacím období roku 2021.

Asi nejhorší je situace pořízení nemovitosti nebo provedení technického zhodnocení, které se uskutečnilo v roce 2020. V případě, že byl uplatněn odpočet DPH a nemovitost slouží pro nájem, který musí být

WHISTLEBLOWING

Povinnost firem pro ochranu oznamování protiprávních jednání

VÍCE INFORMACÍ

od 1. 1. 2021 osvobozený, povinnost vrácení jedné desetiny z uplatněného odpočtu může trvat až do roku 2029.

Jistá naděje je u nemovitostí sloužících pro tzv. smíšené účely. Když krátkí koeficient ze všech činností plátce (nejenom pronájmu) vyjde nejméně 95 %, úprava odpočtu se provádět nemusí. Majetkem užívaným pro smíšené účely se rozumí takový majetek, který slouží zároveň např. pro zdanitelné činnosti a osvobozené činnosti bez nároku na odpočet daně. Jako příklad lze uvést bytový dům, který není rozdělen na jednotky, sloužící z části pro dlouhodobé pronájmy a z části pro krátkodobé ubytování.

Velmi rádi s vámi probereme tuto problematiku a pomůžeme vám s nastavením systému vykazování DPH do takové míry, aby se minimalizovalo riziko doměření DPH správcem daně. ova, výši náhrady za zvýšené náklady zaměstnanců, zásady BOZP apod.

Petr Linx

petr.linx@bdo.cz

VYMEZENÍ PŘEDMĚTU PODNIKÁNÍ V ZAKLADATELSKÉM PRÁVNÍM JEDNÁNÍ

Jednou z povinných náležitostí zakladatelského právního jednání společnosti (společenské smlouvy nebo stanov) je vymezení předmětu podnikání nebo činnosti společnosti. Vedle toho musí společnost pro své podnikání získat odpovídající živnostenské nebo jiné oprávnění. Značná část podnikatelských aktivit společnosti zpravidla patří do tzv. ohlašovací živnosti volné. Od novely živnostenského zákona z roku 2008 je volná živnost v zákoně vymezena zbytkově, tj. odkazem na ostatní přílohy živnostenského zákona: „výroba obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“. V praxi se postupně ustálilo, že společnosti toto označení uvádí ve svých zakladatelských dokumentech jako předmět svého podnikání.

Pro podnikatelskou veřejnost bylo velkým překvapením, když Nejvyšší soud ve svém květnovém rozhodnutí po mnoha letech dospěl k závěru, že uvedená formulace již není dostatečná a způsobuje, že je zakladatelský dokument společnosti posuzován jako neurčitý. Společnosti, které nemají ve svém zakladatelském právním jednání dostatečně přesné vymezení svého předmětu podnikání nebo činnosti, by ho měly doplnit bez zbytečného odkladu. Pokud tak neučiní, rejstříkový soud je k nápravě vyzve. Neuposlechnutí soudní výzvy může vést k pokutě až do výše 100 tisíc Kč. Rejstříkový soud však může rozhodnout po neuposlechnutí výzvy i tak, že společnost bez dalšího zruší a nařídí její likvidaci. Toto rozhodnutí je pak velmi obtížné zvrátit.

Nejde o to, že vymezení předmětu podnikání nebo činnosti v zakladatelském právním jednání by se muselo doslovně shodovat s obory živnosti volné, jejichž seznam je obsažen v příloze 4 živnostenského zákona. Reálný předmět podnikání by nicméně měl být dostatečně věcně popsán. Doporučujeme, aby se označení v zakladatelském dokumentu alespoň hrubě shodovalo s jednotlivými obory činností, protože to následně významně usnadní ohlášení správné živnosti.

Považují za vhodné, aby si společnosti zkontrolovaly svá zakladatelská právní jednání. Pokud dokumenty dosud obsahují neurčité vymezení

předmětu podnikání nebo činnosti, je potřeba tento stav co nejdříve napravit, jinak se společnosti vystavují zbytečnému nebezpečí sankcí, či dokonce nuceného zrušení. K odpovídající změně zakladatelského právního jednání je potřebné rozhodnutí valné hromady, případně jediného společníka. Rozhodnutí musí být ze zákona sepsáno notářem.

Pokud máte pochybnosti, jestli je zakladatelský dokument vaší společnosti dostatečně určitý, neváhejte se na nás obrátit. Rádi vám s tím pomůžeme.

Štěpán Kleček, Filip Lukačovič

stepan.klecek@bdolegal.cz, filip.lukacovoc@bdolegal.cz

DŮLEŽITÁ ZMĚNA V HARMONOGRAMU PŘIJETÍ NOVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY OCHRANY OZNAMOVATELŮ

V minulých vydáních newsletteru jsme Vás informovali, že zákon o ochraně oznamovatelů, který transponuje směrnici EU, měl nabýt účinnost k 17.12.2021. Vzhledem k nové Poslanecké sněmovně se návrh zákona musí projednat znovu a již nyní je zřejmé, že k uvedenému datu se jej nepodaří schválit.

Co to znamená pro firmy?

Již od 17.12. 2021 budou mít oznamovatelé i ze soukromého sektoru možnost podat oznámení u Ministerstva spravedlnosti, které se podanými oznámeními bude zabývat. Ministerstvo obdržená podání posoudí a může je postoupit jiným veřejným orgánům, např. finanční správě nebo policii.

Oznamovatelé budou také moci svoje oznámení za splnění stanovených podmínek zveřejnit. V případné soudní sporu mezi oznamovatelem a zaměstnavatelem se bude na oznamovatele vztahovat ochrana podle směrnice EU.

Proto doporučujeme zavést etickou linku k 17. 12. 2021, aby se oznamovatelé obraceli na Vás a Vy jste se tak o možných porušeních a rizicích dozvěděli jako první a měli je pod kontrolou.

Co to znamená pro veřejnou sféru?

Vzhledem k tomu, že směrnice nebude transponovaná ve stanovené lhůtě, její ustanovení se stanou pro stát a veřejnou sféru přímo závazná. Veřejné instituce, včetně ministerstev, krajů, obcí a jimi řízených organizací budou muset k 17.12. 2021 zavést bezpečné kanály a postupy pro příjem, správu a šetření oznámení a ustavit tzv. příslušné osoby, které se budou těmito oznámeními zabývat.

Rádi Vám představíme možnosti etické linky a navazujících procesů. Obráťte se na nás a společně vymyslíme to nejlepší řešení pro Vás.

Stanislav Klika

stanislav.klika@bdo.cz

„OŽIVENÍ“ KOMPENZAČNÍHO BONUSU

Vláda v listopadu schválila návrh zákona z dílny Ministerstva financí o kompenzačním bonusu. Tímto navázala na podporu, která již existovala v předešlých vlnách pandemie, a která, stejně jako dříve, míří na kompenzaci OSVČ a společníků malých

společností s ručením omezeným (těmito jsou společnosti s maximálně dvěma společníky, popř. rodinné firmy).

Podle tohoto návrhu zákona se bude kompenzační bonus vyplácet ve výši 1000 Kč za každý den pro OSVČ či společníky s.r.o. Podnikatelé v karanténě či v izolaci by měli mít nárok vždy alespoň na 500 Kč denně. O stejnou částku si mohou zažádat také pracovníci na dohodu mimo pracovní poměr.

Obdobně jako dříve musí i nyní podnikání pro žadatele o bonus představovat hlavní zdroj příjmů.

Ministerstvo financí prozatím naplánovalo dvě bonusová období. První od 22. listopadu 2021 do 31. prosince 2021, druhé od 1. ledna do 31. ledna 2022. S ohledem na vývoj šíření epidemie může následně další bonusová období stanovit vláda prostřednictvím nařízení, a to vždy pro jeden kalendářní měsíc.

Nárok na kompenzační bonus budou mít ti, jejichž příjmy se propadnou v bonusovém období minimálně o 30 % oproti průměrné měsíční výši příjmů ve srovnávacím období. Srovnávacím obdobím jsou libovolné tři po sobě jdoucí kalendářní měsíce od června do října 2021. U sezónních podnikatelů, kteří přes léto svou činnost nevykonávají, se budou příjmy v bonusovém období srovnávat s příjmy z období od 1. listopadu 2019 do 31. března 2020 (tedy se srovnatelným zimním obdobím před začátkem pandemie).

Obdobně jako již dříve, také tento kompenzační bonus bude představovat vratku daně z příjmů ze závislé činnosti, kterou budou na základě žádosti vyplácet finanční úřady.

Vládní návrh zákona počítá s tím, že žádosti bude možné podat nejdříve po skončení daného bonusového období, tedy v období, kdy už bude možné přesně vyčíslit propad výše tržeb. Žádosti se budou podávat ve lhůtě dvou měsíců po skončení příslušného bonusového období, přičemž žadatelé budou moci využít speciálně zřízenou webovou stránku, podat žádost e-mailem, datovou schránkou, poštou či zažádat osobně na podatelně finančního úřadu.

Veškeré další informace ke kompenzačnímu bonusu naleznete na webu Ministerstva financí [zde](#).

Kateřina Moravcová

katerina.moravcova@bdolegal.cz

V první polovině listopadu proběhla celosvětově očekávaná konference [COP26](#) v Glasgow, na které se sešli zástupci z bezmála 200 zemí, aby projednali společný [postup](#) ke změně klimatu a udržení globálního oteplování na úrovni 1,5 °C. Konferenci sledovali také zástupci BDO a o jejím programu si můžete přečíst podrobně na [webu BDO](#).

BDO poskytuje na globální úrovni [komplexní služby](#) v oblasti udržitelnosti/ESG a jednou z nich je také příprava na povinný nefinanční reporting dle připravované směrnice EU [Corporate Sustainability Reporting Directive](#) (CSRD). Jejím cílem je komunikovat ve strategickém kontextu dopad firem na životní prostředí a společnost, výroční zpráva středně velkých společností bude za rok 2023 povinně obsahovat i tyto nefinanční údaje. Na oblast ESG a nefinančního reportingu se proto v našich službách zaměříme také v České republice.

ESG propojuje oblast životního prostředí (E), společensko-sociální klima (S), správu věcí veřejných i firemní politiku ve vztahu vůči zaměstnancům i obchodním partnerům (G). Přináší tak ucelený přístup k ohleduplnému a udržitelnému podnikání a investování.

Stanislav Klika

stanislav.klika@bdo.cz

COVID-19

Přehled podpor a opatření

VÍCE INFORMACÍ